

โรงพยาบาลก้นดั่ง
รหัสเอกสาร SP-PCT-003
เรื่อง
เรื่อง แนวทางการดูแลรักษาผู้ป่วยเบาเจ็บที่ศีรษะ (HI) ในโรงพยาบาลก้นดั่ง

	ชื่อ / สกุล	ลายเซ็น	วัน เดือน ปี
ผู้จัดทำ	พญ.สุภารัตน์ วัฒนาศ คณะกรรมการทีม PCT		
ผู้ทบทวน	นายแพทย์ชาญชัย สามัคคีนิษฐ์ รองประธานคณะกรรมการทีม PCT		
ผู้อนุมัติ	นพ.ยศกร เนตรแสงทิพย์ ผู้อำนวยการโรงพยาบาลก้นดั่ง		

สำเนาฉบับที่.....

แก้ไขครั้งที่ 3/2561

วันที่บังคับใช้.....

ระเบียบปฏิบัติ
โรงพยาบาลก้นดั่ง

เรื่อง แนวทางการดูแลรักษาผู้ป่วยเบาเจ็บที่ศีรษะ (HI) ใน รพ.ก้นดั่ง
รหัสเอกสาร SP-PCT-003
หน้าที่ 1/1

วัตถุประสงค์	
<ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติและเตรียมความพร้อมในการให้บริการแก่ผู้ป่วยบาดเจ็บที่ศีรษะในโรงพยาบาลก้นดั่ง 2. เพื่อให้สหวิชาชีพที่เกี่ยวข้องรับทราบ บทบาท หน้าที่ ของตนเอง และเข้าใจระบบการประสานงานเกี่ยวกับการดูแลผู้ป่วยบาดเจ็บที่ศีรษะ 	
ขอบเขต	
<ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้ป่วยทุกรายที่มารับบริการใน ร.พ. ก้นดั่ง และได้รับการวินิจฉัยเป็น ผู้ป่วยบาดเจ็บที่ศีรษะ (HI) 2. หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง องค์กรแพทย์ , งานผู้ป่วยนอก , งานอุบัติเหตุ , งานผู้ป่วยใน และงานเภสัชกรรม 	
ความรับผิดชอบ	
ทีมสหสาขาวิชาชีพโรงพยาบาลก้นดั่ง	
เป้าหมาย	
ผู้ป่วยปลอดภัย ไม่เกิดภาวะแทรกซ้อน	
ตัวชี้วัด	
<ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้ป่วย GCS $\leq$ 9 คะแนน ได้รับการใส่ ET Tube 100% 2. ผู้ป่วย Head injury ได้รับการดูแลตามมาตรฐาน 100% 3. ผู้ป่วยได้รับการส่งต่อทันเวลา 100% 	
หมายเหตุ	
เอกสารแนบที่ 1 แสดงถึงแนวทางการดูแลผู้ป่วยบาดเจ็บที่ศีรษะในโรงพยาบาลก้นดั่ง	
เอกสารแนบที่ 2 Standing Order 6 ชั่วโมงแรก	
เอกสารแนบที่ 3 Standing Order 6 – 24 ชั่วโมง	

CNPG Mild Head Injury โรงพยาบาลก้นดั่ง

ข้อวินิจฉัยทางการพยาบาลและข้อมูลสนับสนุน	กิจกรรมการพยาบาล	เกณฑ์การประเมินผล
1. เสี่ยงต่อความรู้ สติ เปลี่ยนแปลง เนื่องจากสมองอาจ	<ol style="list-style-type: none"> 1. ดูแลให้พักผ่อนบนเตียง ระวังการพลัดตก หกล้ม 2. ประเมิน V/S, N/S ทุก 1 ชั่วโมง 	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้ป่วยพักได้ ไม่เกิดอุบัติเหตุ - V/S, N/S ปกติหรือได้รับการ

<p>ได้รับความกระทบกระเทือน</p> <p>อาการและอาการแสดง</p> <ul style="list-style-type: none"> - ปวดศีรษะ รุนแรง - กระสับกระส่าย - สับสน - พักไม่ได้ - ซึมลง - หู อื้อ - คลื่นไส้ อาเจียน - ชัก เกร็ง - คอแข็ง - ซาตามแซน ซา เดินเซ - V/S, N/S Change 	<p>x 3 ครั้ง หลังจากนั้นหาก stable ประเมิน ทุก 2 – 4 ชั่วโมง</p> <p>รายงานแพทย์เมื่อ</p> <ul style="list-style-type: none"> - GCS drop - PR < 70 ครั้ง/นาที - R < 15 ครั้ง/นาที - BP < 90/60 mmHg - PP > 50 mmHg - พบอาการหรืออาการแสดงที่บ่งบอกภาวะผิดปกติทางระบบประสาท - พบ sign of basal skulls fracture ได้แก่ raccoon eyes (รอยช้ำรอบเบ้าตา) - battle signs (รอยช้ำหลังหู) - CSF otorrhea /rhino rhea (เลือดหรือน้ำใสๆ ไหลจากหูหรือจมูก) <p>3. แนะนำผู้ป่วยและญาติเฝ้าสังเกตอาการผิดปกติ ตามอาการและอาการแสดงและแจ้งพยาบาลเมื่อพบอาการผิดปกติ</p> <p>4. งดน้ำและอาหารทางปาก</p>	<p>ช่วยเหลือเมื่อ V/S, N/S ผิดปกติ</p>
---	---	--

.CNPG Mild Head Injury โรงพยาบาลกันตัง

ข้อวินิจฉัยทางการพยาบาลและข้อมูลสนับสนุน	กิจกรรมการพยาบาล	เกณฑ์การประเมินผล
<p>2. ไม่สุขสบาย เนื่องจากอาการปวดแผล</p> <p>อาการและอาการแสดง</p> <ul style="list-style-type: none"> - สีหน้าแสดงอาการเจ็บปวด - บ่นปวด - ไม่เคลื่อนไหวบริเวณที่ปวด - ช่วยเหลือตัวเองได้น้อยลง 	<p>5. สังเกตและประเมินระดับความเจ็บปวดตาม Pain score 1 – 10</p> <p>6. บรรเทาอาการเจ็บปวดโดย</p> <ul style="list-style-type: none"> - จัดทำให้สุขสบาย - ลดการเคลื่อนไหวบริเวณที่ปวด - ประคบเย็น (Cold Compress) บริเวณที่ปวดใน 24 ชั่วโมงแรก และ 	<ul style="list-style-type: none"> - ได้รับการเฝ้าระวังอาการเจ็บปวดและบรรเทาอาการปวดอย่างต่อเนื่อง - อาการปวดลดลง

	<p>ประคบ (Hot compress) หลัง 24 ชั่วโมง</p> <ul style="list-style-type: none"> - ให้อาบน้ำหรืออาบน้ำตามแผนการรักษาของแพทย์ - ช่วยเหลือหรือแนะนำญาติให้ช่วยเหลือในการทำกิจวัตรประจำวัน 	
<p>3. เสี่ยงต่อการอักเสบติดเชื้อของบาดแผล</p> <p>อาการและอาการแสดง</p> <ul style="list-style-type: none"> - อุณหภูมิร่างกายสูง - แผลบวมและปวดมาก - แผลสกปรก สารคัดหลั่ง จากแผลเป็นหนองหรือขุ่นข้น - ผล CBC แสดงอาการอักเสบติดเชื้อ 	<p>7. สังเกตลักษณะบาดแผลและทำความสะอาดบาดแผลตามลักษณะบาดแผลโดยใช้หลัก Aseptic technique</p> <p>8. แนะนำผู้ป่วยและญาติดูแลแผลไม่ให้สกปรกหรือเปียก</p> <p>9. ตรวจวัดและสังเกตอุณหภูมิของร่างกายและรายงานแพทย์เมื่อพบ $T > 38.0^{\circ}\text{C}$</p> <p>10. ติดตามผล CBC และรายงานแพทย์</p> <p>11. ให้อาบน้ำหรือยาปฏิชีวนะตามแผนการรักษาของแพทย์</p>	<ul style="list-style-type: none"> - แผลสะอาดไม่มีการติดเชื้อหรือได้รับการดูแลเมื่อเกิดการติดเชื้อ

CNPG Mild Head Injury โรงพยาบาลกันตัง

ข้อวินิจฉัยทางการพยาบาลและข้อมูลสนับสนุน	กิจกรรมการพยาบาล	เกณฑ์การประเมินผล
<p>4. เสี่ยงต่อการได้รับสารอาหาร, น้ำ, Electrolyte ไม่สมดุล เนื่องจากการ NPO</p> <p>อาการและอาการแสดง</p> <ul style="list-style-type: none"> - ริมฝีปากแห้ง - กระหายน้ำมาก - อ่อนเพลีย - ผล Electrolyte แสดงภาวะไม่สมดุลของเกลือแร่ 	<p>12. ดูแลให้ได้รับสารน้ำตามแผนการรักษาของแพทย์</p> <p>13. สังเกตอาการขาดน้ำ หรือ Electrolyte ไม่สมดุลตามอาการและอาการแสดง</p> <p>14. ติดตามผล Electrolyte และรายงานแพทย์</p> <p>15. ดูแลความสะอาดของช่องปากและทาร์มฝีปากด้วยกลีเซอรินหรือลิปมัน</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ได้รับการเฝ้าระวังอาการขาดสารอาหาร, น้ำ, Electrolyte และแก้ไขเมื่อพบภาวะผิดปกติ - ไม่มีอาการขาดสารอาหาร, น้ำ, เกลือแร่
<p>5. ผู้ป่วยและญาติวิตกกังวล</p>	<p>16. พุดคุยซักถามอาการและข้อสงสัย</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ได้รับการดูแลทางด้านจิตใจ

<p>เกี่ยวกับอาการบาดเจ็บ</p> <p>อาการและอาการแสดง</p> <ul style="list-style-type: none"> - สีหน้าวิตกกังวล - ซักถามข้อสงสัย - บ่น 	<p>ของผู้ป่วยและญาติอย่างเอาใจใส่ และตอบข้อซักถามอย่างเต็มใจ</p> <p>17. ให้การพยาบาลด้วยความอ่อนโยน และอธิบายเหตุผลของการพยาบาลทุกครั้ง</p> <p>18. ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการสังเกตอาการผิดปกติ เช่น อาการเจ็บปวดอาการซีม ปลูกไม้ตื่น กระวนกระวาย แขนขาอ่อนแรง อาเจียน มีน้ำหรือเลือดออกทางหู/จมูก ฯลฯ</p> <p>19. ให้คำแนะนำช่วยเหลือทางด้านอารมณ์/สังคม เช่น การให้กำลังใจแนะนำการเตรียมเอกสารสิทธิ์ต่างๆ ช่วยประสานผู้ดูแลต่อเนื่อง</p>	<p>อารมณ์ สังคม อย่างต่อเนื่อง</p> <ul style="list-style-type: none"> - ความเป็นวิตกกังวลลดลง - ผู้ป่วยและญาติให้ความร่วมมือในการพยาบาล
---	---	---

มาตรฐานการปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยบาดเจ็บที่ศีรษะ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การบาดเจ็บที่ศีรษะเกิดจากแรงกระทำต่อสมอง และสิ่งท่อน้ำสมองทั้งส่วนของศีรษะ เยื่อหุ้มสมอง เนื้อสมองและหลอดเลือดสมอง ซึ่งอาจมีเพียงสาเหตุเดียวหรือมากกว่า ทำให้มีการเปลี่ยนแปลงของความรู้สึกตัวเพียงชั่วคราวหรืออย่างถาวรได้ (Hickey 2003)

การประเมินผู้ป่วยบาดเจ็บที่ศีรษะ และการเฝ้าระวังติดตามอาการของผู้ป่วยกลุ่มนี้ โรงพยาบาลก้นดั่ง จะใช้ Glasgow Coma Score เป็นหลัก แบ่งเป็น 3 กลุ่ม คือ

1. Severe Head Injury GCS < 8

2. Moderate Head Injury GCS = 9 – 12

ผู้ป่วยบาดเจ็บทั้ง 2 กลุ่มนี้ จะถูกส่งไปรับการรักษาต่อที่โรงพยาบาลต้ง

3. Mild head Injury GCS = 13 – 15 เป็นกลุ่มเดียวที่จะรับไว้ สังเกตอาการภายในโรงพยาบาลก้นดั่ง 24 – 28 ชั่วโมง อย่างไรก็ดี ผู้บาดเจ็บประเภทนี้ ก็อาจมีอาการเปลี่ยนแปลงที่เลวลง และก่อให้เกิดภาวะแทรกซ้อนได้ทุกขณะ หากการเฝ้าระวังไม่ดีพอ หรือการประเมินอาการผู้ป่วยผิดพลาด

โรงพยาบาลก้นดั่ง จึงได้จัดทำ Clinical Nursing Practice Guideline ขึ้นใช้เป็นแนวทางปฏิบัติ เมื่อรับผู้ป่วยไว้ในหอผู้ป่วย

